

УДК 159.316

DOI: 10.31652/2412-1142-2019-54-113-117

М.І. Левко, Львів, Україна / M. I. Levko, Lviv, Ukraina

ORCID ID - 0000-0001-8648-6715

uscmaryana@yahoo.com

О.В. Щерба, Львів, Україна / O. V. Shcherba, Lviv, Ukraina

ORCID ID - 0000-0003-1684-2811

shch_ok@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ МОВИ

Анотація. Партнерство України з НАТО ставить вимоги забезпечення взаємосумісної мовної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України зі збройними силами країн-членів та партнерів НАТО. Викладачі іноземних мов вищих військових навчальних закладів України працюють над вдосконаленням мовної підготовки з метою опанування майбутніми офіцерами стандартного мовного рівня СМР-2 для успішного виконання професійних обов'язків в іншомовному середовищі.

Автори статті визначають мотивацію студентів до вивчення мови одним з основних факторів, що впливають на успішність у вивченні мови і на досягнення необхідного для побуту і професійної діяльності рівня володіння іноземною мовою. Особливо гостро проблема мотивації постає серед студентів, які мають попередній негативний досвід у вивченні мови і знеохочені до подальшої навчальної діяльності на заняттях з іноземної мови.

Інформаційно-комунікативні технології виступають мотивуючим чинником у вивченні мови, оскільки наближують навчальну аудиторію до середовища, в якому курсанти почуватимуться комфортно, здійснюючи повсякденну діяльність і використовуючи цифрові носії.

В статті окреслено ступінь впливу інформаційно-комунікативних технологій на підвищення рівня мотивації до вивчення іноземної мови у вищих військових навчальних закладах на прикладі Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Автори описують досвід використання інформаційно-комунікативних технологій при вивченні низки тем навчальної програми, використовуючи різні інформаційно-комунікативні технології на прикладі пошуку інформації на сайтах, використання он-лайн словників, перегляду і зйомці відео роликів, запису діалогів на цифрові носії, а також використовуючи мобільні додатки такі, як Телеграм чи Вайбер для засвоєння загальної та військової тематики.

Ключові слова: мотивація, інформаційно-комунікативні технології, заняття з іноземної мови, стандартний мовний рівень, майбутні офіцери, взаємосумісність.

USAGE OF INFORMATION AND COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES AT THE FOREIGN LANGUAGE CLASSES AS THE MEANS OF RAISING MOTIVATION TO LANGUAGE LEARNING

Summary. Partnership of Ukraine and NATO puts forward the demands of providing interoperable language preparation of servicemen and women of Ukrainian Armed Forces and armed forces of NATO members and partners. Teachers of foreign languages of higher military educational establishments of Ukraine work on improvement of language training aiming at mastering standard language level CMR-2 (which equals STANAG 6001 Level 2) by future officers for their successful carrying out of professional duties in a foreign environment.

Authors of the article identify motivation of students as one of the principle factors influencing success in language learning and in achieving necessary language level for every day and professional activities. The problem of motivating students who have former negative experience in language learning and are discouraged to carry out further learning activities at English lessons appears particularly acute.

Information and communicative technologies appear as a motivating factor in language learning since they approximate a learning classroom to the environment where cadets feel comfortable doing their everyday activities by using digital gadgets.

The article outlines the extent of influence of information and communicative technologies on raising the level of motivation to foreign language learning in higher military educational establishments through the example of Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy.

The authors present the experience of implementation of information and communicative technologies as exemplified in different topics and technologies including searching websites, using on-line dictionaries, watching and shooting video clips, recording conversations and videos as well as using mobile applications like Telegram or Viber while studying general English and military topics.

Key words: motivation, information and communicative technologies, foreign language classes, standard language level, future officers, interoperability.

Постановка проблеми. Посилення стратегічного партнерства України з державами-членами НАТО ставить вимоги реформування Збройних сил України для досягнення оперативної сумісності українських військових із військовими країн НАТО. Одним із завдань вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) є підготовка майбутніх офіцерів, які здатні виконувати спільні завдання у об'єднаних оперативних штабах, брати участь у міжнародних командно-штабних навчаннях, міжнародних операціях із підтримання миру й безпеки без залучення перекладачів. Отже, зростає роль вивчення іноземної мови та вимоги до опанування майбутніми офіцерами стандартного мовного рівня СМР-2.

Перед викладачами іноземної мови ВВНЗ, зокрема і Національної академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (НАСВ), поставлено завдання: мотивувати майбутніх офіцерів до оволодіння мовою на згаданому рівні, а також розвинути здатність застосовувати ці знання у службовій діяльності, виконуючи професійні обов'язки в іншомовному середовищі. Використання інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) у щоденному житті і професійній діяльності зумовлюють необхідність їх застосування на заняттях з іноземної мови з метою підвищення ефективності навчання і виконання автентичних завдань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні та зарубіжні науковці різнобічно вивчали проблеми формування позитивної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності у вищих закладах освіти, зокрема: дослідники С. Бобровицька, О. Гилюн, Г. Мухіна, А. Мечніков та Ф.Рахматуліна провели аналіз мотивів вступу до закладів вищої освіти; С.Бобровицька, Н. Бордовська, Р. Вайсман, А. Реан, П.Якобсон вивчали динаміку змін мотивів; Н. Волкова, А. Гебос, С. Занюк, В. Кикоть, В.Михайличенко, В. Полянська, О. Тарнопольський, В. Якунін обґрунтували умови, що сприяють формуванню у студентів позитивної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності; Дж. Арнольд, З. Дорней, Р. Елліс, Р.Гарднер, Дж. Хамер, Т. Хедж, С. Крашен, В. Ламберт, П. Лайтбоун, В.Литлвуд, Н. Спада, Р. Парсонс досліджували роль мотивації у вивченні іноземної мови; Д. Барбер, Б. Бенет, Д. Додгсон, Г. Дженкінс, Дж. Колфілд, Р.Станнارد, Н. Вон вивчають питання інтеграції інформаційно-комунікативних технологій у навчальний процес.

Метою статті є визначення впливу інформаційно-комунікативних технологій на підвищення рівня мотивації до вивчення іноземної мови у ВВНЗ на прикладі НАСВ.

Виклад основного матеріалу. Мотивація студентів до вивчення іноземної мови є одним із головних чинників, що впливають на успішність вивчення мови і досягнення бажаного рівня володіння іноземною мовою в побуті і професійній діяльності.

Канадські дослідники Р. Гарднер та В. Ламберт [8], вивчаючи чинники, що впливають на вивчення іншої мови, спочатку розглядали лише розумові здібності та здібності до вивчення мови студентів, не беручи до уваги таких чинників, як: ставлення до предмета, мотивація, бажання вивчати мову, впевненість у собі, незалежність чи особистісні зміни. Проте у процесі досліджень вони виявили низку чинників, серед яких мотивація виявилась найважливішим, що впливає на реалізацію усіх змінних, які мають значення у вивченні іноземної мови.

Один із британських теоретиків комунікативного підходу у вивченні іноземної мови В. Литлвуд наголошує, що «будучи рушійною силою, яка визначає чи студент візьметься за виконання завдання взагалі, скільки сил та енергії він чи вона присвятять завданню і, на як довго їх вистачить, мотивація постає складним явищем, до складу якого входять багато компонентів: особисте стремління, необхідність у досягненні успіху, допитливість, бажання до стимулу і нового досвіду» [12, с.53]. Ці фактори відіграють одну з основних ролей у будь-якому навчальному процесі, а завданням викладача є активізувати ці компоненти мотивації на кожному занятті.

На думку Р. Гарднера, «мовні навчальні стратегії не спрацьовують, якщо індивід не є вмотивований на вивчення мови» [8, с.3]. У процесі глибокого аналізу проблеми мотивації науковець робить висновок, що першим важливим внеском у мотиваційний процес вивчення іноземної мови є сам студент, другим – його оточення, а третім – викладач. Навчаючи студентів іноземної мови у вищих навчальних закладах, викладачі стикаються з низьким рівнем вмотивованості до вивчення іноземної мови серед студентів, які мають попередній багаторічний негативний досвід вивчення мови без досягнення бажаних результатів. Тому одним з пріоритетних завдань виступає створення і підтримування стимулів до навчання, де студенти можуть побачити себе у ситуаціях успіху.

Тому З. Дорней зазначає, що «99 відсотків студентів, які вивчають іноземні мови і справді хочуть вивчити її, тобто є вмотивованими до її вивчення, можуть оволодіти, як мінімум, відповідним робочим рівнем знання, незалежно від здібностей у вивченні мови» [7, с.2].

В Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного курсанти, які володіють стандартним мовним рівнем СМР 1+ (виживання поглиблений) або СМР 2 (функціональний), бачать себе у ситуаціях успіху здійснюючи лінгвістичне забезпечення міжнародних навчань у Міжнародному центрі миротворчості та безпеки, беручи участь у міжнародних конференціях, зустрічах з військовослужбовцями країн-членів НАТО. Проте є курсанти, які розпочинають вивчення дисципліни «Іноземна мова» з елементарного рівня, що свідчить про одержаний негативний досвід у вивченні іноземної мови у попередній період їхнього навчання. Тому викладачам кафедри іноземних мов та військового перекладу необхідно використовувати різні методи і прийоми навчання для того, щоб створити та підтримувати високий рівень мотивації курсантів до виконання завдань на кожному практичному занятті.

Успіх або невдача у вивченні іноземної мови визначається ентузіазмом, усвідомленою готовністю присвятити себе вивченню мови і наполегливістю студента [7].

Опитування, проведене викладачами кафедри іноземних мов та військового перекладу НАСВ, показує, що всі курсанти, які розпочинають вивчення дисципліни «Іноземна мова» у четвертому семестрі, з великим бажанням починають її вивчення. Адже вони розуміють, що це розширює горизонти їхньої кар'єри у ЗС України. Проте чітко окреслити, як саме вони використовуватимуть її у своїй кар'єрі військовослужбовця, змогли лише 32 % майбутніх офіцерів.

Оскільки у 68 % майбутніх офіцерів відсутнє чітке бачення застосування результатів вивчення мови при виконанні професійних обов'язків у майбутньому та здобутий негативний досвід у минулому, вони втрачають ентузіазм, наполегливість і готовність присвятити свій час вивченню мови.

Ще однією причиною невдачі у здобутті відповідного рівня володіння мовою є відсутність терпіння у молоді. Завдяки новітнім ІКТ інформацію можна одержати в «один клік», а навчальна діяльність передбачає виконання рутинних завдань для розвитку необхідних навичок. Також виникають проблемні питання і ситуації, для вирішення яких необхідні наполегливість і терпіння, важливість яких знецінено у сучасному світі швидкого доступу до різних матеріальних і нематеріальних благ.

Беручи до уваги той факт, що навчаючи мов глобального спілкування, яке на сьогодні все більше і більше реалізується через цифрові носії, викладачі іноземних мов паралельно з навчанням мови можуть розвивати цифрові навички.

Генрі Дженкінс зазначає, що «те, що студенти роблять у своєму житті «он-лайн» не має нічого спільного з навчанням у закладах освіти, а те, що вони вивчають у закладах освіти має незначну або не має жодної цінності у тому, ким вони є, покидаючи навчальну аудиторію» [11]. Отже, інтегруючи ІКТ у навчальний процес вивчення іноземної мови, ми робимо заняття в аудиторії більш наближеним до того, ким є студенти і курсанти за межами навчального середовища і таким чином мотивуємо їх до вивчення мови, змінюючи і наближуючи сферу навчання до їх щоденних потреб.

Небажане використання викладачами ІКТ з навчальною метою спостерігається через те, що будучи експертами у навчанні лексичного чи граматичного матеріалу, розвитку навичок читання, сприймання мови на слух, письма і говоріння, викладачі не завжди володіють високим рівнем цифрових навичок, а їх студенти чи курсанти можуть перевершувати їх у цій сфері.

Британський педагог, викладач англійської мови як іноземної Дейвід Додгсон у статті «Розвиток цифрової грамотності для викладачів» зазначає, що «незалежно від рівня цифрової грамотності кожен викладач повинен активно використовувати новітні технології на заняттях іноземної мови, оскільки вони є мотивуючим фактором, який впливає на рівень вивчення мови» [6].

Серед основних порад Д. Додгсона варто виділити необхідність перенесення відповідальності за виконання завдання на студентів. Викладач, залишаючись експертом з вивчення мови, може дати студентам завдання з використанням ІКТ, а студенти виконують його самостійно. Він також підкреслює, що «успішне інтегрування технологій у навчальний процес відбувається за умови, якщо студент використовує ці технології, а не викладач» [6]. Викладачам необхідно розпочати з найпростіших пристроїв, таких як камера і мікрофон мобільного телефону і планшета, а з кожним заняттям, поступово підвищуючи рівень цифрової грамотності, можна перейти до складних завдань, таких як створення власних блогів. Важливо експериментувати і аналізувати свої досягнення і ставити перед собою нові цілі. Обговорення своїх результатів і обмін досвідом з іншими викладачами відкриє нові шляхи до розвитку цифрової грамотності.

Досвід використання ІКТ викладачами кафедри іноземних мов та військового перекладу НАСВ на заняттях з іноземної мови не на усіх заняттях був стовідсотково успішним, проте розглянемо ті приклади впровадження використання цифрових носіїв у навчальний процес, які посприяли підвищенню мотивації до вивчення мови.

На початку заняття з метою ознайомлення з темою заняття, встановлення контакту між курсантами і створення позитивної атмосфери часто використовуються мобільні телефони з доступом у мережу Інтернет для пошуку цитат англійською мовою відомих людей, які стосуються теми заняття. Наприклад, на третьому курсі,

вивчаючи тему «Артилерія та її використання в бою» [1, с.54] , курсанти шукали цитати про артилерію, створили колаж цитат, проводили голосування, яка цитата найвлучніше передає їхнє бачення артилерії.

Цікавим був і той факт, що у деяких групах курсанти зацікавились авторами вибраних цитат. Здійснюючи переклад, піднімалися граматичні питання стосовно порядку слів у реченні, обговорювалась багатозначність слів у військовому контексті. Більшість ключових слів з цитат активно використовувались курсантами в процесі виконання інших завдань. На виконання завдання використовувалось від 7 до 15 хвилин залежно від групи, проте помітно зріс рівень зацікавленості цією темою курсантами різних спеціальностей.

Введення нового лексичного матеріалу часто передбачає розшифрування аббревіатур, а пошук аббревіатур у мережі є дієвим не лише тому, що він швидкий, але й тому, що дає можливість побачити різні варіанти розшифрувань як у військовому, так і в цивільному контекстах. Більш того, нові аббревіатури виникають щодня для використання у новостворених військових місіях. Під кожную місію створюється свій словник аббревіатур. Новоутворені аббревіатури інколи неможливо знайти у навіть у найкращих друкованих словниках [5]. Проте, їх можна знайти в Інтернет-ресурсах, котрі є більш мобільними та краще відтворюють стан мови у поточний момент. З цієї точки зору традиційні словники запізнюються і, таким чином, програють.

Всесвітня мережа відкриває доступ до великої кількості он-лайн словників, як перекладних, так і тлумачних, фразеологічних, міжслівних зв'язків тощо. Негативною тенденцією серед курсантів є звернення лише до перекладних словників, проте завданням викладача є ознайомлення майбутніх офіцерів з широким спектром он-лайн ресурсів провідних університетів та видавництв, які розширяють їх уяву про значення слів та виразів, словотвір, вживання в реченні. Через використання мономовних тлумачних словників, курсант поглиблює своє знання та розуміння мови. Користуючись цим типом словників, він відкриває для себе значення цільового слова індуктивним шляхом, що веде до більш свідомого засвоєння цієї лексичної одиниці та перенесення її у довготривалу пам'ять. Крім того, користування мономовним словником сприяє одночасному засвоєнню синонімів, повторенню відомого вокабуляру та набуттю навичок правильної побудови речень та граматичних конструкцій. Більш того, паралельно відбувається процес несвідомого засвоєння мови.

Інколи, вивчаючи нову лексичну одиницю, виникає питання, а як саме цей предмет виглядає, особливо, якщо мова йде про реалії іноземних Збройних сил.

Наприклад, розглядаючи тему «Евакуація поранених» [14, с.106-107], курсанти вивчають предмети, що використовуються для надання першої медичної допомоги і є для них невідомими, або вивчаючи одиниці озброєння чи техніки країн-членів НАТО і описуючи їх основні характеристики, виникає необхідність їх візуалізації. Пошук цих предметів у мережі та їх візуалізація допомагає сфокусувати увагу курсантів на навчальному матеріалі, дає чітке сприйняття і конкретизує реалії, які колись були абстрактними у їх свідомості, призводячи до росту рівня зацікавленості цією темою та врешті-решт економить час, що можна використати більш продуктивно на інші види діяльності.

Окремої уваги заслуговує практика записування на цифрові носії складених діалогів у парах або розігрування рольових ігор. Прослуховування власного мовлення дає можливість побачити досягнення, порівняти своє усне мовлення на початку вивчення теми та наприкінці. Спостереження за своїм прогресом, розширенням словникового запасу, вживанням вивчених за тему граматичних конструкцій та функціональних виразів вмотивує курсантів на вивчення і засвоєння лексичних і граматичних одиниць. Така практика надихнула курсантів на зйомку кліпів, відеороликів, а також на проведення інтерв'ю з іноземцями.

Так, у межах теми «Британська їжа» [3, с.102-110] курсанти НАСВ деяких груп знімали відеоролики про те, як вони готують їжу, і давали пояснення, кухня яких країн світу їм найбільш до вподоби.

Вивчаючи тему «Мегаполіси» [3, с.28-3], курсанти склали перелік запитань про проблеми великих міст, провели і зняли на відео інтерв'ю з кількома іноземцями про те, чи може Львів у майбутньому стати мегаполісом.

«Знімаючи відео, студенти одержують потенціал створити щось пам'ятне і приємне. Відеооператори та режисери раптом одержують значні повноваження. Завдання створити відео може привести до творчого і комунікативного використання мови, де студенти можуть робити щось нове використовуючи англійську мову» [10, с. 282]. Зі сторони викладача не вимагалось володіння навичками ІКТ, проте сплановане їх використання вплинуло на підвищення рівня мотивації майбутніх офіцерів до вивчення іноземної мови.

Доступ до мережі Інтернет дає можливість використання автентичного матеріалу на заняттях з іноземної мови, серед яких найчастіше використовуються аудіо та відеоматеріали з музикою, новинами та фільмами, а також популярними є сайти інтернет магазинів. Алекс Гілмор у статті «Автентичні матеріали і автентичність у вивченні іноземної мови» зазначає, що «автентичні матеріали можуть бути чудовим джерелом мотивації, оскільки вони спрямовані на передачу інформації, а не на виокремлення цільових лексичних одиниць чи граматичних конструкцій» [9, с.106]. Так, вивчаючи тему «Покупки» [13, с.69], викладачем було запропоновано здійснити умовну покупку в одному з англomовних інтернет-магазинів. Автентичність цього завдання викликало жвавий інтерес курсантів, і більшість з них спробували оформити замовлення покупки автомобіля чи іншої техніки.

Успішне виконання цього завдання доводить, що автентичне завдання мотивує і заохочує курсантів до вивчення мови і підвищує рівень впевненості у своїх силах, послуговуючись іноземною мовою.

Перегляд відеоматеріалів дозволяє курсантам побачити мову в живому процесі її використання, а також дає візуальні підказки для глибшого розуміння змісту. Паралінгвістичні риси відеоматеріалів є цінними, оскільки студенти бачать набагато більше, ніж можуть почути, лише прослуховуючи текст і, таким чином, інтерпретувати цей текст набагато глибше. Важливим чинником для використання відео з мережі Інтернет є його сприяння розвитку міжкультурної компетентності. Перегляд коротких відеороликів про військову техніку, її використання на навчаннях чи в бойових умовах, дає можливість курсантам порівняти зразки озброєння різних країн світу. Так, вивчаючи тему «Патрулювання» [13, с.134-135], курсанти шукали відеоматеріали, щоб показати різні види патрулювання.

ІКТ дають можливість побачити такі зразки іноземною мовою про різні ЗС світу. Як зазначає Джеремі Хамер: «Більшість студентів показують підвищений рівень зацікавленості та мотивації, коли мають шанс побачити і одночасно почути мову у її живому використанні, якщо це поєднано з цікавими завданнями» [10, с. 282].

У щоденному житті студенти часто користуються програмами швидкої передачі повідомлень. Створення закритих груп, наприклад, у Telegram чи Viber, сприяє переписуванню іноземною мовою з одногрупниками. Спочатку курсанти пишуть про те, яке домашнє завдання задано на самопідготовку або уточнюють навчальну аудиторію, проте з часом дописи стають насичені різними граматичними таблицями, крилатими висловами, проблемами перекладу. Інколи ці питання піднімаються майбутніми офіцерами на навчальному занятті, що підтверджує доцільність створення таких закритих груп для спілкування іноземною мовою, а також про їх підвищений інтерес до засвоєння певних аспектів мови. Використання месенджерів допомагає розвивати навички встановлення контакту між людьми і знімає напругу у спілкуванні, оскільки вони тренуються зі своїми одногрупниками і друзями.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, для слухачів і викладачів іноземної мови важливим є утримання високого рівня мотивації впродовж навчання, що сприяє розширенню меж сприйняття та засвоєння навчального матеріалу. Для цього викладачам потрібно постійно підвищувати рівень педагогічної майстерності і застосовувати інноваційні методи і прийоми у іншомовній підготовці майбутніх офіцерів. Застосування ІКТ на заняттях з іноземної мови має стати невід'ємною частиною педагогічного інструментарію викладачів для розвитку мотивації тих, хто вивчає іноземну мову.

Перспективи дослідження полягають у необхідності дослідження впливу мобільних додатків, навчальних подкастів, ігор та блогів на підвищення мотивації до вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Андреева С., Черник П. Військовий переклад: навчальний посібник. Львів: АСВ, 2015. 250 с
2. Гаврілова Л.Д., Топольник Я.Д. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2017. Т. 61. №5.
3. Захарова Л. Черник П., Шумка А. Велика Британія : навчальний посібник. 2-ге вид.; перероб.; доп. Львів: Академія Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, 2013. 264 с.
4. Столярченко О.Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
5. Торська М., Черник П., Лозинський П. Англійсько-український словник військових скорочень: довідкове видання. Львів: АСВ, 2014. 127 с.
6. Dodgson D. Developing Digital Literacies for Teachers. URL: [https:// www.teachingenglish.org.uk/article/developing-digital-literacies-](https://www.teachingenglish.org.uk/article/developing-digital-literacies)
7. Dornyei, Z. Motivational strategies in the language classroom. Cambridge University Press, 2002. 163 p.
8. Gardner R.C. Language Learning Motivation: The Student, the Teacher, and the Researcher . *Texas Papers in Foreign Language Education*. 2001. Issue 6. P. 1-18.
9. Gilmore A. Authentic materials and authenticity in foreign language. *Language teaching*. 2007. Issue 40 (02) P. 97-118.
10. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Pearson Education Limited, 2001.
11. Jenkins H. Geeking out for democracy. *Confessions of an Aca-Fan*. 2009. URL: <http://goo.gl/57bhUY>
12. Littlewood W. Foreign and Second Language Learning: Language Acquisition Research and its Implications For The Classroom. Cambridge: Cambridge University Press, 1987.
13. Mellor-Clark S., Baker de Altamirano Y. Campaign 1. English for the military. Student's book. Macmillan, 2008. 160 p.
14. Mellor-Clark S., Baker de Altamirano Y. Campaign 2. English for the military. Student's book. Macmillan, 2009. 144 p.